

1712-19

RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

RICHTLIJNEN TEN BEHOEVE VAN
HET MILIEUEFFECTRAPPORT VOOR
DE MULTI-FUEL CENTRALE VAN NUON
OP DE MAASVLAKTE

**RICHTLIJNEN TEN BEHOEVE VAN
HET MILIEUEFFECTRAPPORT VOOR
DE MULTI-FUEL CENTRALE VAN NUON
OP DE MAASVLAKTE**

**VASTGESTELD OP 18 MEI 2006
DOOR GEDEPUTEERDE STATEN VAN PROVINCIE ZUID-HOLLAND**

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	RICHTLIJNEN	4
2.1	Wijzigingen en aanvullingen op het advies van de Commissie	4
3.	ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN NAAR AANLEIDING VAN DE STARTNOTITIE M.E.R.	7
4.	ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEURAPPORT	12

1. INLEIDING

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 27 januari 2006 de startnotitie van Nuon Power Generation B.V. ontvangen voor het oprichten en exploiteren van een multi-fuel elektriciteitscentrale, gebaseerd op vergassingstechnologie. Deze activiteit valt onder categorie 22.3 van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage 1994. Daarom is ten aanzien van de vergunningverlening het maken van een milieueffectrapport (MER) verplicht.

Bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer zijn Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Bevoegd gezag voor de vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren is de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland dragen zorg voor een gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het milieueffectrapport.

De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Delta Weekblad, De Hoekse Krant en de Maaskoerier van 15 en 16 februari 2006.

De startnotitie heeft van 22 februari 2006 tot en met 20 maart 2006 ter inzage gelegen. Vijf organisaties hebben hun adviezen en/of zienswijzen ingediend op de startnotitie en de vast te stellen richtlijnen.

De initiatiefnemer heeft twee openbare informatiebijeenkomsten georganiseerd om het initiatief toe te lichten aan belangstellenden, op 6 maart 2006 in 't wapen van Marion te Oostvoorne en op 9 maart 2006 in Wijkgebouw de Hoekstee te Hoek van Holland.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 21 april 2006 haar advies voor de richtlijnen uitgebracht. Dit advies is gebruikt als uitgangspunt voor de vastgestelde richtlijnen.

2. RICHTLIJNEN

Gezien de compleetheid en bruikbaarheid van het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland met instemming van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat besloten de richtlijnen vast te stellen conform het advies van de Commissie, met inachtneming van onderstaande wijzigingen en aanvullingen.

2.1 Wijzigingen en aanvullingen op het advies van de Commissie

Hoofdstuk 1 Inleiding

De derde regel wordt tussen de woorden 'van' en 'steenkool' aangevuld met de volgende verduidelijking: 'syngas, door vergassing gewonnen uit'.

Hoofdstuk 2 Hoofdpunten voor het advies

In het eerste item onder Biomassastromen en inzetprofielen wordt: 'verstoekt' gewijzigd in 'vergast'.

Paragraaf 3.1 Probleemstelling, doel en besluitvorming

De eerste alinea van deze paragraaf wordt aangevuld met.

Geef ook aan welke randvoorwaarden beleid in het kader van de National Emission Ceiling (NEC) oplegt aan het initiatief.

Paragraaf 4.1.1 Installatie

Deze paragraaf wordt aangevuld met de volgende bepalingen.

De emissies van schadelijke stoffen dienen weergegeven te worden met behulp van de massa en concentraties van milieubelastende stoffen die in de afvalwaterbehandelingsinstallatie (ABI) komen en na behandeling op het oppervlaktewater vrijkomen. Beschrijf de emissie bij zowel een gemiddelde als ook de worst case-voeding. Geef hierbij speciaal aandacht aan nitraat en totaal stikstof.

Beschrijf de alternatieve ABI's en de reden waarom voor een voorkeursontwerp gekozen is ten opzichte van alternatieven. Beschrijf ook alternatieven, waarbij geen afvalwater vrijkomt (droog en semi-droog).

Geef aan hoe er in het ABI-ontwerp rekening is gehouden met de IPPC-richtlijn/BREF's.

- Geef aan welke voorzieningen voor de inzet van biomassa en andere secundaire brandstof worden aangelegd.
- Welk ruimtebeslag heeft de afvang van CO₂?

Paragraaf 4.1.2 Brandstofstromen

In de eerste zin wordt:

'verstoekt' gewijzigd in 'vergast'.

De negende regel wordt tussen de woorden 'de' en 'emissies' aangevuld met de volgende verduidelijking: 'invloed van deze scenario's op de'

Deze paragraaf wordt met de volgende bepalingen aangevuld.

Geef aan welke hoeveelheden van biomassastromen die Nuon wil gebruiken, in en buiten Nederland beschikbaar zijn.

Heeft de keuze voor het verwerken van biomassastromen gevolgen voor het ontwerp van de installatie en wordt hierdoor het energierendement van de centrale of de bedrijfszekerheid verminderd? Geef aan welke vormen van biomassa de grootste risico's vormen voor verlaging van het energierendement of de bedrijfszekerheid.

Beschrijf of het verwerken van de biomassastromen doelmatig is voorzover deze stromen afvalstoffen zijn.

Paragraaf 4.2.3 Massa- en energiebalansen

Deze paragraaf wordt met de volgende bepalingen aangevuld.

Beschrijf de mogelijkheden om de emissies van minimalisatieverplichte stoffen volgens de eerste vier stappen van de Ner, verder te reduceren. De minimalisatieverplichte stoffen zijn in de Ner beschreven. Volgens het milieubeleidsplan van de provincie Zuid-Holland zijn ook arseen, cadmium, kwik, lood en PAK's minimalisatieverplichte stoffen.

Beschrijf alternatieven voor de fakkel.

Paragraaf 4.2.4 Meest milieuvriendelijke alternatief

Deze paragraaf wordt met de volgende bepaling aangevuld.

Beschrijf ook de nader te treffen maatregelen om de emissies van NO_x en SO₂ verder te beperken, zulks in verband met de in de nabije toekomst te verwachten aanscherping van het beleid ten aanzien van verzurende stoffen.

Paragraaf 5.2 Luchtkwaliteit

In de derde regel wordt:

'overwegingen' gewijzigd in 'rol'.

Deze paragraaf wordt met de volgende bepalingen aangevuld.

Ook de stofemissies ten gevolge van de kolenopslag en overslag ten behoeve van de installatie dienen te worden beschreven.

Geef bij de emissies ook de verwachte emissie van thallium, dioxinen en furanen, PAK's en benzeen.

Beschrijf hoe de emissiegegevens in het MER zijn bepaald. Zijn de emissies gebaseerd op meting of is er een model gebruikt? Beschrijf dit model indien dit wordt gebruikt.

Paragraaf 5.3 Energie, CO₂ en reststoffen

Deze paragraaf wordt met de volgende bepalingen aangevuld.

Als in de toekomst wordt gekozen voor het afvangen van CO₂, wat zijn dan de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven. Denk hierbij vooral ook aan het rendement.

Bij synergie met andere bedrijven moeten ook de mogelijkheden van warmte-uitwisseling worden behandeld. Verder moet worden nagegaan in hoeverre de koude van een te vestigen LNG terminal kan worden gebruikt bij de productie van zuurstof.

Paragraaf 5.4 Oppervlaktewater

De eerste zin wordt aangevuld met de volgende BREF's.

De BREF-grote stookinstallaties en de BREF-afvalverbranding.

Hoofdstuk 5

Wordt met de volgende paragraaf aangevuld.

Paragraaf 5.8 Verkeer

Op welke manier (schip, vrachtauto en trein) worden de kolen en de biomassastromen aangevoerd? Op welke manieren worden de reststoffen afgevoerd? Hoeveel transportbewegingen (vooral voor vrachtauto en trein) per dag zijn hiervoor nodig? Welke route wordt bij de transporten gebruikt? Wat zijn de milieugevolgen van deze transporten?

3. ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN NAAR AANLEIDING VAN DE STARTNOTTIE M.E.R.

Daar waar bij de beantwoording van de inspraakreacties verwezen wordt naar een hoofdstuk of paragraaf wordt hiermee bedoeld het hoofdstuk of de paragraaf van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage met inachtneming van de wijzigingen en aanvullingen van voorgaand hoofdstuk.

1. Gasunie NV

Kantoor Waddinxveen: Postbus 444, 2740 AK Waddinxveen

Registratienummer: 2006/4030, datum: 15 maart 2006.

Het plan geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Antwoord:

Wordt ter kennis genomen.

2. Greenpeace

Jollemanhof 15-17, 1019 GW Amsterdam

Registratienummer: 2006/4064, datum: 14 maart 2006.

In het MER dient aandacht te worden besteed aan de uitstoot van CO₂ gedurende de levensduur van de centrale, uitgewerkt naar verschillende percentages biomassa meestook, zodat inzichtelijk wordt gemaakt wat vanuit klimaat oogpunt het milieueffect van de centrale zou zijn.

De aannahme waarop het nulalternatief gebaseerd is, is onjuist. Het niet bouwen van een centrale leidt niet noodzakelijkerwijs tot de toename van productie van stroom door bestaande minder efficiënte centrales. Eerst moet worden onderzocht of de groeiende vraag naar elektriciteit ook kan worden beantwoord door hogere graad van efficiency. Nuon heeft met ruim 1 miljoen klanten daar de mogelijkheden toe. De besparingsmogelijkheden van de vraag- en aanbodzijde dienen integraal onderdeel te zijn van het Nulalternatief en in één van de uitvoeringsalternatieven.

In het MER zal aangegeven moeten worden in hoeverre het nieuwe vermogen een vervanging is van het bestaand inefficiënter vermogen (in Nederland en eventueel in het buitenland).

Er dienen in het MER uitvoeringsalternatieven te worden gekozen voor de techniek die de benutting van biomassa maximaliseert om CO₂-emissies zover mogelijk terug te brengen.

De noodzaak van een exclusief 'groene' biomassacentrale (dat wil zeggen zonder kolen) dient in en bij de beoordeling van het MER te worden meegenomen.

Het zou niet acceptabel zijn als de nieuwe techniek in het terugdringen van CO₂-emissies niet meegenomen wordt in het MER, met aandacht voor het realiteitsgehalte uit oogpunt van technische en financiële haalbaarheid en rendementsdaling van de centrale.

Prioriteit moet echter blijven liggen bij de beperking van de CO₂-uitstoot.

Antwoord:

In paragraaf 5.3 van de richtlijnen wordt aangegeven hoe de emissie van CO₂ in het MER beschreven dient te worden.

De elektriciteitsvraag valt buiten de reikwijdte van deze m.e.r.

Bij de vergelijking van het in werking hebben van de centrale met het nulalternatief wordt ook de vervanging van inefficiënter vermogen besproken (richtlijnen paragraaf 4.2.2, startnotitie bladzijde 10).

Het maximaliseren van de inzet van biomassa krijgt bij het MMA aandacht (richtlijnen paragraaf 4.2.3), net als de maximale afvangst en verwerking van CO₂.

3. Recreatieschap Voorne, Putten en Rozenburg

Overschiezeweg 204, Postbus 341, 3100 AH Schiedam

Registratienummer: 2006/4214, datum: 17 maart 2006.

Recreatieschap heeft als doelstelling onderlinge samenhang te behartigen voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en beheer van gebieden in kader van de openluchtrecreatie, toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied gelegen in directe nabijheid van de Maasvlakte en Europoort.

De startnotitie gaat uit van het uitvoeren van een m.e.r., maar meer voor de hand liggend is echter te starten met een SMB.

Het m.e.r. dient de volgende zaken ook te onderzoeken:

- specifiek de gevolgen ten aanzien van recreatie en toerisme;
- naast die voor de Voordelta en het Voornse duin de effecten voor gebied Landtong Rozenburg en recreatiegebieden langs en rond het Oostvoorne/Brielse en de overige bij het schap in beheer zijnde recreatiegebieden. Met name de effecten ten aanzien van huidige functies en ruimtelijke kwaliteit en de beperkingen van mogelijke toekomstige ontwikkelingen;
- ook effecten op het imago van deze gebieden;
- in hoeverre bereikbaarheid van de gebieden in de verdrukking komt;
- de gevolgen van de bouw in de periode 2008-2011;
- de cumulatieve effecten met het project Mainport Rotterdam.

Antwoord:

Voor de milieuvergunningen van de centrale is een m.e.r. verplicht en niet een SMB, want de SMB is er voor plannen en de m.e.r. voor projecten.

De gevolgen ten aanzien van recreatie en toerisme, de huidige functies, ruimtelijke kwaliteit en toekomstige ontwikkelingen in de omgeving en het imago ervan kunnen beperkt worden door landschappelijke inpassing (richtlijnen paragraaf 5.5).

De bereikbaarheid van de recreatiegebieden zal niet beperkt worden door de aanvoer van steenkool (schip) en gas(leiding). Het transport van biomassa en reststoffen wordt in het MER in beeld gebracht (richtlijnen paragraaf 5.8).

In de richtlijnen is aangegeven ook in te gaan op de effecten tijdens de bouw (paragraaf 5.1).

De cumulatieve effecten met het project Mainport Rotterdam vallen buiten de reikwijdte van dit - inrichtings - MER.

4. Verontruste Burgers van Voorne,

F.H.G. van Itersonlaan 76, 3233 EH Oostvoorne

Registratienummer: 2006/ 4345, datum: 21 maart 2006.

In het MER dienen de gevolgen van de te gebruiken biobrandstof te worden onderzocht. Onderzocht dient te worden wat de aanvoer van biomassa per vrachtauto of spoor aan vervoersbewegingen met zich meebrengt en wat de gevolgen daarvan zijn op de huidige concentratie fijnstof en geluidhinder door railvervoer (over de Suurhofbrug). Dit afgezet tegenover vervoer per schip. Met betrekking tot opslag van biomassa dient aandacht besteed te worden aan het treffen van voorzieningen bij voortijdig vergisten. Het MER dient aandacht te besteden aan de mogelijkheden van ondergronds transport van brandstoffen. In het MER dient een CO₂-balans opgenomen te worden voor de gehele keten (productie, beheer bossen, transport, op- en overslag) voor de in aanmerking komende in te zetten biomassa.

In het MER dient aangegeven te worden wat de maximale frequentie van de fakkel is, onder welke omstandigheden gefakkeld wordt, welke vlamhoogten te verwachten zijn en wat de geluidsemissie is die vrijkomt bij het fakkelen. Verzocht wordt om een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van verbrandingsresten van de fakkel. Onderzocht dient te worden hoe de fakkel door een kwalitatief hoogwaardige verbranding te optimaliseren is, en of het mogelijk is om helemaal niet te fakkelen.

In de startnotitie wordt onderzoek naar de mogelijkheid van stadsverwarming gemist. Inspreker zou graag onderzocht zien welke mogelijkheden en voordelen een leidingentunnel biedt.

Onderzocht dient te worden wat het effect van de cumulatieve lozing (van meerdere centrales) op de visstand en lagere mariene organismen is.

In het MER moet onderzocht worden in hoeverre de wettelijke grenswaarden van SO₂, CO₂ en NO_x worden overschreden. Daarnaast moet in kader van de Europese natuurbeschermingsregelgeving worden getoetst wat de gevolgen zijn op de beschermde natuurgebieden. Gezien de nabijheid van het beschermde van nature grotendeels oligotrofe en daardoor voor eutrofiëring gevoelige duingebied, is een de NO_x-installatie noodzakelijk.

Onderzoek naar de mogelijkheid van regeneratie van afvalwater is nodig.

Aangedrongen wordt op een analyse van de verwachte geluidsproductie en van het frequentiespectrum in het MER.

In het MER dient onderzocht te worden met welke innovatieve technieken lichthinder beperkt kan worden.

Onderzocht dienen te worden de veiligheidsaspecten van transport en opslag van bio-brandstoffen, en die met betrekking tot zwavelwaterstof en syngas.

In het MMA dient een uitsluitend op aardgas gestookte centrale beschreven te worden. Verder dient ook een centrale die volledig gestookt wordt op vergaste kolen bij het onderzoek betrokken worden.

Onderzocht moet worden in het MER wat de relatie is tussen de NUON-centrale en hinder aan de daaraan gerelateerde op- en overslag bij EMO. Daarbij dient te worden uitgegaan van de beste bestaande technieken en de mogelijkheden van ondergronds transport.

In het MER dient een vergelijking opgenomen te worden tussen de te bouwen centrale en de bestaande centrale in Buggenum (met betrekking tot de klachten over de laatste).

Antwoord.

In de richtlijnen is opgenomen dat de effecten van de aanvoer van biomassa in beeld gebracht dienen te worden (paragraaf 5.8).

In de richtlijnen is opgenomen aan te geven welke randvoorwaarden gesteld kunnen worden aan de duurzaamheid van de biomassastromen en welke emissies optreden bij de op- en overslag van de verschillende brandstoffen (paragraaf 4.1.2).

De effecten van het fakkelen worden gevraagd in richtlijnen paragraaf 5.2, bij het MMA moet de optimalisatie van het fakkelbedrijf aandacht krijgen en de benutting van restwarmte (richtlijnen paragraaf 4.3.4).

De bespreking van een leidingentunnel valt onder landschappelijke inpassing (paragraaf 4.2.4).

In paragraaf 5.4 van de richtlijnen wordt gevraagd rekening te houden met de eventuele cumulatieve effecten van nabijgelegen bestaande of geplande koelwaterlozingen.

In paragraaf 5.2 van de richtlijnen is opgenomen dat uitgelegd dient te worden hoe het voornemen past binnen het Europese en Nederlandse beleid voor luchtmissies. In paragraaf 5.5 van de richtlijnen is opgenomen dat het MER inzicht moet bieden in de effecten op beschermde natuurgebieden en welke maatregelen toegepast moeten worden om kwaliteitsverlies in die gebieden te voorkomen.

In het MER dient beschreven te worden waarom er niet voor alternatieven gekozen is waarbij geen afvalwater vrijkomt (richtlijnen paragraaf 4.1.1).

In paragraaf 5.6 van de richtlijnen is aangegeven dat in het MER de geluidsbelasting (inclusief laag- en middenfrequent geluid) beschreven dient te worden.

In paragraaf 5.5 van de richtlijnen is opgenomen dat het MER moet ingaan op de lichtuitstraling van de installatie en mitigerende maatregelen hiervoor.

In paragraaf 5.7 van de richtlijnen is opgenomen dat het MER moet ingaan op het aspect externe veiligheid.

In paragraaf 4.1.2 van de richtlijnen zijn drie scenario's met betrekking tot brandstofpakketten gevraagd. In paragraaf 5.3 van de richtlijnen wordt gevraagd de CO₂-uitstoot van de inzet van biomassa te vergelijken met het verstoken van alleen steenkool.

Hoewel de hoeveelheid kolen die bij EMO overgeslagen worden ten behoeve van NUON klein zal zijn ten opzichte van de totale overslag, is in paragraaf 5.2 van de richtlijnen opgenomen dat de stofemissies ter gevolge van de kolen op- en overslag ten behoeve van de installatie beschreven dienen te worden.

Bij de effectbeschrijvingen zullen ook de ervaringen uit Buggenum betrokken worden.

5. Zuid-Hollandse Milieufederatie

Goudsesingel 6, Postbus 22344, 3003 DH Rotterdam

Registratienummer: 2006/4503, datum: 23 maart 2006.

Opvallend dat er gekozen is voor een inrichtingsm.e.r. en niet voor uitwerking van locatie-alternatieven. Het is van belang een vergelijking tussen de locaties te maken (met betrekking tot aanvoer van kolen, gebruik restwarmte, CO₂-benutting/opslag en zuivering afgassen).

Van belang is het dat inrichting van onze energievoorziening steeds duurzamer wordt. Nuon moet aangeven welke besparingen aanwezig zijn bij haar klanten als mogelijk alternatief voor nieuw (elektrisch) vermogen.

Belangrijk is de beperking van de CO₂-emissies en de luchtverontreiniging. In het MER dient helder gemaakt te worden dat diverse brandstofstromen zeer schoon kunnen worden vergast en vervolgens verbrand in gasturbines, mede op basis van de bevindingen in Buggenum.

In MER moet aan bod komen welke mogelijkheden aanwezig zijn om de CO₂-emissies zoveel mogelijk terug te brengen, met scenario's voor verschillende CO₂-prijzen.

In het MER dient een helder afwegingskader opgenomen te worden voor de CO₂, NO_x, SO₂, fijn stof/PM₁₀, zware metalen emissies en het elektrisch rendement.

Inspreker vraagt in de richtlijnen op te nemen dat van de te gebruiken biomassa en afval een duurzaamheidsanalyse wordt gemaakt

In het MER dient de relatie tussen de centrale van NUON en de hinder van de daaraan gerelateerde op- en overslag van kolen bij EMO bekeken te worden.

Inspreker vraagt in de richtlijnen een beschrijving van de mogelijke effecten op te nemen van het koelwater op de kwaliteit van het inlaatwater voor het Oostvoornse Meer.

Inspreker vraagt in de richtlijnen het volgende op te nemen:

- beschrijving van de effecten van de luchtverontreiniging op de aangrenzende duinen van Voorne;
- beschrijving van de cumulatieve effecten (Tweede Maasvlakte);
- confrontatie tussen de verwachte omgevingsbelasting met de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen voor de duinen van Voorne.

Antwoord.

In paragraaf 3.3 van de richtlijnen is aangegeven dat de locatiekeuze gemotiveerd dient te worden.

De elektriciteitsvraag valt buiten de reikwijdte van deze m.e.r.

In hoofdstuk 5 van de richtlijnen worden de milieueffecten van de vergassing en verbranding gevraagd.

In de paragraaf 5.3 van de richtlijnen wordt gevraagd de effectiviteit van maatregelen te beschrijven om CO₂-emissies te reduceren.

In paragraaf 5.2 van de richtlijnen is gevraagd in het MER uit te leggen welke rol de luchtmissies hebben gespeeld bij het vormgeven van het voornemen. In 5.3 het energierendement.

In paragraaf 5.3 van de richtlijnen zijn enkele aspecten van een duurzaamheidsanalyse voor biomassa opgenomen.

Hoewel de hoeveelheid kolen die bij EMO overgeslagen worden ten behoeve van NUON klein zal zijn ten opzichte van de totale overslag is in paragraaf 5.2 van de richtlijnen opgenomen dat de stofemissies ten gevolge van de kolen op- en overslag ten behoeve van de installatie beschreven dienen te worden.

In paragraaf 5.4 van de richtlijnen is opgenomen de effecten te beschrijven van het koelwater op het inlaatwater van het Oostvoornse meer.

Een beschrijving van de effecten op beschermde natuurgebieden wordt in paragraaf 5.5 van de richtlijnen voorgeschreven.

Een beschrijving van de cumulatieve effecten met de Tweede Maasvlakte valt buiten de reikwijdte van deze inrichtingsm.e.r.

6. Commissie voor de milieueffectrapportage

Het advies is hierna integraal weergegeven.

Antwoord.

Het advies wordt in zijn geheel, met enige wijzigingen en aanvullingen, vastgesteld als de richtlijnen.

4. ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEURAPPORT

Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

21 april 2006 / rapportnummer 1712-14

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

uw kenmerk
DGWM 2006/1361

uw brief
14 februari 2006

ons kenmerk
1712-16/Ra/ks

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Multi-fuel centrale van Nuon op de
Maasvlakte

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
21 april 2006

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Multi-fuel centrale van Nuon op de
Maasvlakte

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (coördinerend bevoegd gezag) door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

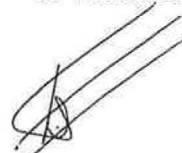
Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 21 april 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER.....	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	3
3.1 Probleemstellingen en doel.....	3
3.2 Beleidskader en besluitvorming.....	3
3.3 Locatiekeuze.....	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	4
4.1 Voorgenomen activiteit.....	4
4.1.1 Installatie.....	4
4.1.2 Brandstofstromen.....	5
4.1.3 Massa- en energiebalansen.....	5
4.1.4 IPPC-richtlijn.....	6
4.2 Alternatieven.....	6
4.2.1 Algemeen.....	6
4.2.2 Nulalternatief.....	6
4.2.3 Uitvoeringsalternatieven.....	6
4.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	7
5. HUIDIGE SITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN	7
5.1 Algemeen	7
5.2 Luchtkwaliteit.....	7
5.3 Energie, CO ₂ en reststoffen.....	8
5.4 Oppervlaktewater.....	8
5.5 Natuur en landschap	9
5.6 Geluid.....	9
5.7 Externe veiligheid.....	10
6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER.....	10

BIJLAGEN

- Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- Kennisgeving in Delta Weekblad 15 februari 2006 en De Hoekse Krant en De Maaskoerier van 16 februari 2006
- Projectgegevens
- Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Nuon Power Generation B.V. wil op de Maasvlakte een nieuwe multi-fuel elektriciteitscentrale bouwen gebaseerd op milieuvriendelijke vergassingstechnologie. Door verbranding van steenkool, secundaire brandstoffen, schone biomassa en aardgas zal elektriciteit opgewekt worden met een elektrisch vermogen van circa 1200 MW_e.

Dit initiatief is m.e.r.-plichtig op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, onderdeel C.22.2. De m.e.r.-procedure wordt doorlopen ten behoeve van de verlening van de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) door de provincie Zuid-Holland en de vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo) door Rijkswaterstaat Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland treedt op als coördinerend bevoegd gezag.

Bij brief van 27 januari 2006 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in Delta Weekblad van 15 februari van 2006 en De Hoekse Krant en De Maaskoerier van 16 februari 2006².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft via de provincie Zuid-Holland kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden. Dit advies is opgesteld op basis van onder meer de in de startnotitie gepresenteerde informatie. Voor de aspecten waar de startnotitie een goede aanpak voor het MER beschrijft, verwijst de Commissie dan ook naar de startnotitie. Dit betekent dat dit advies in samenhang met de startnotitie gelezen moet worden.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

Biomassastromen en inzetprofielen

- Inzicht in de biomassastromen en overige brandstoffen die verstoekt zullen gaan worden, de acceptatiecriteria en de acceptatieprocedure. Presenteer in ieder geval 3 brandstofscenario's:
 - 1) de meest waarschijnlijke combinatie van brandstoffen;
 - 2) het vanuit milieuoogpunt meest ongunstige pakket;
 - 3) het meest milieuvriendelijke brandstofpakket.
- Het beoogde inzetprofiel (basislast, pieklast, combinatie) van de installatie en een toelichting hierop ten aanzien van het energierendement en de emissiekenmerken.
- Op basis van verschillende brandstofscenario's dienen ook de daaraan gerelateerde *capaciteit* van de installatie, *energierendementen* en *emissiekenmerken* beschreven te worden.
- Geef aan welke milieu- en overige overwegingen een rol kunnen spelen bij de uiteindelijke keuze voor brandstofpakket en inzetprofiel.

Milieugevolgen

Inzicht in de milieugevolgen van de verschillende alternatieven en uitgaande van de verschillende brandstofscenario's, met speciale aandacht voor de belangrijkste milieuaspecten:

- *Luchtkwaliteit*: Een beschrijving van de luchtemissies van onder andere PM₁₀, SO₂ en NO_x van de verschillende alternatieven en uitgaande van de verschillende scenario's. Presenteer zowel de jaarvrachten als de piek-emissies. Bereken de mogelijke immissieconcentraties van bovengenoemde stoffen en toets deze aan de normen uit het Besluit Luchtkwaliteit 2005. Bij eventuele overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen, moeten alle mogelijke mitigerende maatregelen en hun effectiviteit inzichtelijk worden gemaakt.
- *Effecten op natuur*: Inzicht in de flora, fauna en ecologische waarden in het studiegebied en de effecten van het voornemen (met name de koelwaterinname en -lozing) en de verschillende alternatieven hierop, uitgaande van de verschillende brandstofscenario's.

Samenvatting

Een toegankelijke, zelfstandig leesbare samenvatting die een goede afspiegeling biedt van de inhoud van het MER en de belangrijkste beslispunten voor de besluitvorming bevat.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling en doel

De startnotitie bevat een duidelijke beschrijving van probleemstelling en doel. Deze beschrijving kan in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader en besluitvorming

De startnotitie biedt in hoofdstuk 7 een compact overzicht van beleidsmatige en juridische kaders voor het voornemen. Geef in het MER aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen.

Wat betreft de natuurbeschermingswetgeving is, naast de Natuurbeschermingswet 1998, waarin de gebiedsbescherming geregeld is, ook de Flora- en faunawet aan de orde. Geef in het MER aan of voor het voornemen een ontheffing van de minister van LNV vereist is op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Het is zinvol om in het MER de relatie te beschrijven tussen dit voornemen en de minimumstandaard en het meest milieuvriendelijke alternatief uit het Landelijk Afvalbeheersplan.

Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad de besluitvorming geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Geef hierbij ook aan welke andere procedures er eventueel nog doorlopen moeten worden om uiteindelijke realisering van de centrale mogelijk te maken.

3.3 Locatiekeuze

In de startnotitie (pagina 11) wordt aangegeven dat een eerder uitgevoerd locatieonderzoek geleid heeft tot drie potentiële locaties: Eemshaven, de Maasvlakte en het Sloegebied. Hierbij zijn volgens de startnotitie ook milieuargumenten meegewogen. In het MER dient een samenvatting van het locatieonderzoek opgenomen te worden, waarin in ieder geval de milieuvoor- en nadelen van de verschillende locaties gepresenteerd moeten worden. Voor elk van de drie potentiële locaties is een aparte startnotitie opgesteld. Volgens de startnotitie is NUON van plan om halverwege 2006 met een meer uitgewerkt plan te komen, gericht op de feitelijke locatiekeuze. De Commissie adviseert om in het MER de uiteindelijke locatiekeuze helder te motiveren met milieu- en andere argumenten⁵. Geef hierbij aan welke argumenten een doorslaggevende rol hebben gespeeld.

⁵ Ook in bijvoorbeeld inspraakreactie 5 (bijlage 4) wordt gevraagd om een vergelijking van de drie voorliggende locaties ten aanzien van het milieurendement.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voorgenomen activiteit

In aanvulling op de in de startnotitie voorgestelde aanpak, moeten in het MER de volgende punten nader worden toegelicht:

4.1.1 Installatie

- Er is gekozen voor een multi-fuel vergassingsinstallatie. De keuze voor een multi-fuel vergassingsinstallatie dient op milieuconsequenties te worden vergeleken met alternatieve installatie-ontwerpen zoals een moderne poederkool/biomassa-centrale voor basislast-inzet, in combinatie met een aardgasgestookte STEG voor de levering van piekvermogen (zie §6.3.3).
- De startnotitie bevat een summier beschrijving van het voornemen. Het MER dient een meer gedetailleerde beschrijving te bevatten van de keuzemogelijkheden ten aanzien van de procestechnologie en de beoogde wijze van inzet van de centrale. De milieuvoor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden dienen in het MER helder onderbouwd te worden.
- De startnotitie vermeldt dat de multi-fuel centrale een bruto elektrisch vermogen van circa 1200 MW_e zal hebben. In het MER dient onderbouwd te worden onder welke condities en voor welke brandstofscenario's deze capaciteit geldt. Is deze capaciteit gebaseerd op het stoken van aardgas of syngas?
- Geef in het MER de 'turn-down ratio' van de vergassingsinstallatie aan en beschrijf wat dit betekent voor de gebruiksfrequentie van de fakkel. Beschrijf in het MER hoe het fakkelbedrijf plaatsvindt, welke gasstromen in welke frequentie zullen worden afgefakkel en welke emissies daarmee gepaard gaan.
- De installatie wordt ontworpen voor de inzet van verschillende brandstofstromen. De inzet van de verschillende brandstofstromen heeft invloed op de milieuconsequenties van de installatie. Geef aan op welke gronden welke brandstofstromen naar verwachting in welke mate worden ingezet en welke consequenties dat heeft voor zowel de capaciteit, het energierendement van de installatie als de emissies. De hoeveelheid in te zetten biomassa is flexibel. Dit betekent dat nieuw kolen- en/of gasgestookt vermogen zal worden ontwikkeld, in het meest 'ongunstige' geval zelfs 100% (namelijk als de biomassa-inzet 0% bedraagt). In het MER moet beschreven worden welke typen verouderde, laagefficiënte centrales door deze centrale worden vervangen en wat het netto positieve effect op de CO₂-emissie is bij vergassing van diverse biomassapercentages (0%, 25% en 50% van de totale brandstofinzet).
- Geef een indicatie van de bandbreedte van het te verwachten energierendement van de nieuwe STEG-eenheden. Moderne STEG-eenheden hebben rendementen van 58-60%. Geef het rendement van de te installeren STEG's aan op syngas en op aardgas en het bruto en netto rendement van de installaties op mengsels van aardgas en syngas uit (mengsels van) kolen en biomassa. In de startnotitie wordt het rendement op 40-45% geschat. Geef aan op welke aannamen deze schatting is gebaseerd.
- Beschrijf de voorgenomen bedrijfsvoering van de installatie, met name de mate waarin de installatie in deellast zal gaan draaien en de gevolgen die dat heeft voor het rendement en de milieuprestaties van de installatie (vergeleken met vollast);

- Kwantificeer de absolute (t/jr) en de relatieve NO_x (g/GJ)-uitstoot van de centrale voor diverse outputscenario's (bijv. 300, 600 en 1200 MWe) en voor diverse mengsels van syngas en aardgas (bijv. 0, 50 en 100 % syngas). Bereken de absolute en de gemiddelde relatieve NO_x-uitstoot voor een aantal aannemelijke vollast/deellast inzetprofielen. Geef aan of en in welke mate er een verschil in NO_x-uitstoot te verwachten is bij de inzet van syngas uit kolen of uit biomassa.
- Geef in het MER aan welke gasreinigingstechnieken worden ingezet zowel voor de reiniging van synthesegas als eventueel "end of pipe" voor de rookgassen. In het MER dient de keuze voor de uiteindelijke technologie helder te worden beargumenteerd, waarbij in ieder geval ook de milieuvoor- en nadelen aan de orde moeten komen. Presenteer de te verwachten reststromen en geef inzicht in de emissiereducties die optreden als gevolg van de inzet van deze technieken.
- Motiveer de toepassing van zuurstof in plaats van lucht als vergassingsmedium.
- De tekeningen op de startnotitie geven aan dat de STEG-eenheden voorzien zullen worden van een schoorsteen. Er wordt echter geen hoogte aangegeven. Geef in het MER een onderbouwing van de gekozen schoorsteenhoogte.
- Beschrijf en motiveer de toegepaste techniek van afvalwaterbehandeling en geef inzicht in de aard, hoeveelheid en samenstelling van de afvalwaterstromen. De emissies van schadelijke stoffen dienen in beeld te worden gebracht evenals de maatregelen die getroffen kunnen worden om deze tot een minimum te beperken.

4.1.2 Brandstofstromen

Geef in het MER aan welke biomassastromen verstoekt zullen worden (aard, samenstelling, energie-inhoud) en in welke hoeveelheden⁶. Presenteer ook de specificaties van de toegepaste steenkool. In het MER moeten in ieder geval 3 scenario's uitgewerkt worden:

- de meest waarschijnlijke combinatie van brandstoffen;
- het vanuit milieuoogpunt meest ongunstige pakket;
- het meest milieuvriendelijke brandstofpakket.

Beschrijf voor deze brandstofscenario's het maximum vermogen van de installatie, het bruto en netto energetisch rendement en de emissies naar de lucht. Geef aan welke milieu- en overige overwegingen een rol kunnen spelen bij de uiteindelijke keuze voor de brandstofinzet.

Het MER dient inzicht te geven in de acceptatiecriteria en acceptatieprocedure voor de brandstofstromen. Beschrijf of de biomassa is voorbereid teneinde aan de acceptatiecriteria te voldoen. Geef aan welke randvoorwaarden gesteld zullen worden aan de herkomst en kwaliteit (duurzaamheid) van de biomassastromen en hoe de aanvoer, op- en overslag van brandstofstromen geregeld worden. Tenslotte dienen in het MER de emissies beschreven te worden die op kunnen treden bij de op- en overslag van de verschillende brandstofstromen.

4.1.3 Massa- en energiebalansen

Werk in het MER massa- en energiebalansen uit, inclusief het gebruik van toeslag- en hulpstoffen en het ontstaan van reststromen. Ga specifiek in op voorzieningen om nadelige milieugevolgen te beperken, zowel onder normale

⁶ Ook in inspraakreactie 1 wordt gevraagd om helderheid over het brandstofpakket (bijlage 4).

bedrijfsomstandigheden als onder de slechtst denkbare bedrijfsomstandigheden/calamiteiten.

4.1.4 IPPC-richtlijn

Onderbouw in het MER hoe rekening is gehouden met de IPPC-richtlijn en de inhoud van relevante technische referenties, zoals verwoord in de BREF-documenten. Dit betreft in ieder geval de BREF's voor:

- Grote stookinstallaties (BREF-LCP);
- Afvalverbranding (BREF-WI);
- Afvalverwerking en nabehandeling, inclusief afvalwater (BREF-WT);
- Industriële koelsystemen (BREF-CVS);
- Op- en overslag (BREF-ESB);
- Energie-efficiëntie (BREF-ENE);
- Monitoring (BREF-MON);
- Economie en Cross media effecten (BREF-ECM).

Geef van de best beschikbare technieken aan hoe hiermee rekening is gehouden bij de uiteindelijke keuze. Vergelijk de verwachte emissies naar de lucht met de spreiding in concentraties die de BREF-documenten aangeven.

4.2 Alternatieven

4.2.1 Algemeen

In het MER kunnen de alternatieven in grote lijn uitgewerkt worden volgens de in hoofdstuk 6 van de startnotitie gepresenteerde aanpak⁷. Verder worden in §4.1 van dit advies reeds enkele alternatieven genoemd, op basis van andere brandstofinzet (§4.1.2) of een ander technisch concept (§4.1.1), die in het MER aan de orde moeten komen.

Voor dit voornemen geldt de IPPC-richtlijn (inclusief de van toepassing zijnde BREF's) en de EU-richtlijn Grote Vuurhaarden. Onder deze richtlijnen is het toetsen aan Best Available Technologies (BAT) verplicht.

Voor het MER is beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) is verplicht.

4.2.2 Nulalternatief

Het nulalternatief is het niet effectueren van het voornemen, inclusief de autonome ontwikkelingen voor bijvoorbeeld energieproductie en energiebehoefte. Dit nulalternatief hoeft in het MER alleen beschreven te worden als referentie voor de beschrijving van de effecten van het voornemen en de verschillende alternatieven.

4.2.3 Uitvoeringsalternatieven

In de startnotitie (§6.2) wordt aangegeven welke conceptuele alternatieven voor een multi-fuel centrale uitgewerkt zullen worden. Men geeft aan dat een conventionele poedergestookte centrale waarin biomassa wordt meegestookt het meest voor de hand ligt. De Commissie adviseert daarentegen om in het MER de volgende configuraties met elkaar te vergelijken:

⁷ Enkele insprekers, bijvoorbeeld reacties 4 en 5, zijn van mening dat energiebesparing als alternatief voor de bouw van een nieuwe centrale aan de orde moet komen. De Commissie is van mening dat deze capaciteitsvraag buiten de reikwijdte van dit MER valt en het MER zich kan toespitsen op de uitvoeringsvarianten.

- Moderne poederkool/biomassabrander met maximale biomassa bijstookmogelijkheid in combinatie met een aparte aardgasgestookte STEG;
- Multi-fuel wervelbedverbrander in combinatie met een aparte aardgasgestookte STEG;
- De voorgenoemen configuratie: multi-fuel vergassingsinstallatie.

Voor de verdere uitwerking van de uitvoeringsalternatieven kan de in de startnotitie voorgestelde aanpak gevolgd worden.

4.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

Leidt uit de bespreking van milieuvoordelen en milieunadelen van de alternatieven en varianten af welke combinatie leidt tot het mma.

Het belangrijkste milieudoel van het initiatief is het reduceren van de emissies ten gevolge van de energievoorziening. Het gaat met name om CO₂, NO_x, SO₂ en PM₁₀. Deze reducties dienen dan ook een centrale plaats te krijgen bij de ontwikkeling van het mma. Besteed bij de beschrijving van het mma aandacht aan de volgende aspecten:

- Een brandstofpakket met maximale inzet van biomassa (kort cyclisch CO₂);
- Maximale afvangst en verwerking van CO₂⁸;
- Optimalisatie van het energetisch rendement;
- Verdergaande emissiereductie, bijvoorbeeld door optimalisatie van het fakkelbedrijf⁹ en de op- en overslag van grondstoffen;
- Benutting van restwarmte;
- Optimalisatie van het koelwatersysteem om ecologische effecten te beperken;
- Landschappelijke inpassingen en minimalisatie van visuele hinder;
- Voorzieningen ter beperking van de geluidsemisatie.

5. HUIDIGE SITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

5.1 Algemeen

De huidige milieutoestand en de milieugevolgen van het voornemen en de verschillende alternatieven moeten in het MER helder beschreven worden. Bij de beschrijven van de milieugevolgen moeten de verschillende brandstofsce-nario's betrokken worden. De relevante milieuthema's worden in de startnotitie benoemd. Het MER dient ook in te gaan op de relevante effecten tijdens de bouw¹⁰.

5.2 Luchtkwaliteit

Leg uit hoe het voornemen past binnen het Nederlandse en Europese beleid voor CO₂, NO₂, SO₂ en PM₁₀ (plus andere stoffen genoemd in het Besluit luchtkwaliteit) en welke overwegingen deze beleidsdoelstellingen hebben gespeeld bij de vormgeving van het voornemen.

⁸ Ook enkele insprekers, bijvoorbeeld reacties 4 en 5, vragen nadrukkelijk om aandacht voor CO₂-beperking (zie bijlage 4).

⁹ Dit is ook een punt van aandacht voor de insprekers, zie bijvoorbeeld reactie 1 (bijlage 4).

¹⁰ Hier wordt ook om gevraagd in inspraakreactie 2 (bijlage 4).

Beschrijf de te verwachten emissies van NO_x, CO₂, SO₂ en PM₁₀ voor de verschillende alternatieven en mogelijke maatregelen. Betrek hierbij tevens de emissies ten gevolge van het affakkelen van procesgassen, zowel bij normaal bedrijf als bij opstart en uitbedrijfname, en de emissies (met name van fijn stof) ten gevolge van op- en overslag.

Vervolgens moet het MER inzicht bieden in de uiteindelijk te verwachten immissieconcentraties (inclusief bestaande achtergrondconcentratie) in de omgeving van de installatie¹¹. Toets de berekende immissies aan de grenswaarden uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 en de doelstellingen ten aanzien van het Nationaal luchtkwaliteitsplan 2004. De Commissie adviseert om zonnodig in te gaan op alle mogelijke maatregelen om overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen te voorkomen.

5.3 Energie, CO₂ en reststoffen

Geef in het MER een energetische beschouwing van het voornemen en de verschillende alternatieven en presenteer een CO₂-balans (fossiel, kort cyclisch). Biomassa is één van de brandstofstromen die verwerkt zal worden. Geef aan welke beperking van CO₂ afkomstig van fossiele brandstoffen wordt bereikt door de inzet van biomassa, ten opzichte van de CO₂-uitstoot die optreedt bij gebruik van alleen steenkolen. Betrek hierbij ook de extra CO₂ uitstoot als gevolg van de winning en bewerking van biomassa en het transport van de biomassa naar de centrale. Beschrijf de effectiviteit van maatregelen om de CO₂-emissie verder te reduceren.

Besteed aandacht aan de aard en hoeveelheid geproduceerde reststoffen en aan de mogelijkheden voor hoogwaardige toepassing hiervan. Tenslotte is het zinvol om in het MER in te gaan op de mogelijkheden voor synergie met andere bedrijven.

5.4 Oppervlaktewater

Beschrijf en beoordeel de koel- en afvalwaterlozing met behulp van de BREF-koeling¹², de BREF-afvalverwerking¹³, de LBOW-beoordelingssystematiek warmtelozingen (2005) en, voorzover van toepassing de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en preparaten¹⁴. Gebruik voor het koelwater aanvullend de Handreiking Koelwater van de Inspectie Verkeer en Waterstaat uit 2005¹⁵. Geef in het algemeen aan welke mogelijkheden er zijn om het lozings-debiet of de warmtevracht te reduceren.

Geef bij het criterium mengzone aan of de beoordeling plaatsvindt op basis van een kritische situatie voor oppervlaktewater dan wel op basis van een actuele situatie voor oppervlaktewater. Geef de achtergrondtemperatuur aan van het ontvangende waterlichaam en de seizoensfluctuaties daarin. Houd rekening met eventuele cumulatieve effecten van nabijgelegen bestaande of geplande koelwaterlozingen.

Geef bij het criterium onttrekking van koelwater aan in hoeverre de onttrekking plaatsvindt in een paai- of opgroeigebied voor vislarven of juveniele vis.

¹¹ In inspraakreactie 1 (zie bijlage 4) wordt ook aandacht gevraagd voor met name de fijn stof emissies en de geluidsoverlast ten gevolge van de toename van het aantal verkeersbewegingen. Deze beide aspecten dienen in het MER aan de orde te komen.

¹² Reference Document on the Application of Best Available Techniques to Industrial Cooling Systems.

¹³ Reference Document on Best Available Techniques in Common Waste Water and Waste Gas Treatment.

¹⁴ CIW nota 'Het beoordelen van stoffen en preparaten voor de uitvoering van het emissiebeleid water' (2000).

¹⁵ Rapport 'Koelwater, Handreiking voor Wvo en Whh-vergunningverleners', Inspectie Verkeer en Waterstaat divisie Water, 7 februari 2005.

Vaststelling van de waarde van het gebied dient plaats te vinden aan de hand van zo actueel mogelijke gegevens.

Daarnaast is het zinvol in het MER te beschrijven wat de mogelijke effecten (thermisch, fysisch, ecologisch) van het koelwater op de kwaliteit van het inlaatwater van het Oostvoornse Meer kunnen zijn¹⁶.

5.5 Natuur en landschap

Het MER moet inzicht bieden in de flora, fauna en ecologische waarden in het beïnvloedingsgebied van de centrale. Geef aan of er in het beïnvloedingsgebied gebieden liggen of soorten leven die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Geef aan of er mogelijk significante gevolgen te verwachten zijn (ook eventueel op grond van externe werking) op beschermde gebieden¹⁷.

Beschrijf de eventueel toe te passen instandhoudingsmaatregelen dan wel maatregelen, waarmee kwaliteitsverlies en verstoring van in of nabij het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden worden voorkomen. Hierbij kunnen zowel directe als indirecte effecten spelen via een effectketen die voortvloeit uit de voedselketen van het ecosysteem. Beschrijf het aquatisch systeem in het gebied waar effecten van het voornemen kunnen optreden, in relatie tot het voorkomen en de verspreiding van kwalificerende soorten van Natura 2000-gebied en de vereiste ecologische kwaliteiten voor instandhouding daarvan. Vaststelling van de waarde van het gebied dient plaats te vinden aan de hand van actuele ecologische gegevens uit het gebied.

Onderzoek of het koelwatersysteem (wateronttrekking en -lozing) invloed heeft op het waterleven en indirect op de vogelstand. Beschrijf in hoeverre extreme situaties kunnen optreden en welke aanvullende maatregelen dan mogelijk zijn.

Ga na of het initiatief zal leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing moeten worden aangevraagd. Voor het ontheffingsverzoek dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het gebied voorkomende soorten te worden gemaakt. In het MER kan worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende doelsoorten.

Beschrijf de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing en een ecologisch vriendelijk ontwerp. Ga in op de lichtuitstraling van de installatie (bijvoorbeeld ten gevolge van het fakkelbedrijf) en de mitigerende maatregelen hiervoor.

5.6 Geluid

De startnotitie vermeldt dat het MER uitgebreid in zal gaan op de geluidsreducerende maatregelen, zodat aan de regelgeving wordt voldaan. Beschrijf in het MER de geluidzone rondom de toekomstige centrale en geef die weer op kaart. Geef hierbij de afstand tot de (woon)bebouwing aan. Beschrijf in het MER de geluidbelasting op gevoelige locaties en ga hierbij ook in op de effecten van laag en middenfrequent geluid afkomstig van trafo's.

¹⁶ Hier wordt door de inspraak, zie reactie 5, aandacht voor gevraagd (bijlage 4).

¹⁷ Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet in werking getreden.

5.7 Externe veiligheid

Ga in op het aspect externe veiligheid zoals in de startnotitie is aangekondigd. Geef de veiligheidsrisico's voor de omgeving aan en maatregelen ter beperking van de effecten¹⁸. De Commissie beveelt aan het eventueel op te stellen QRA ('quantitative risk assessment') als bijlage in het MER op te nemen.

6. OVERIGE ONDERDELEN VAN HET MER

Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de verschillende alternatieven moeten met de referentie worden vergeleken om zo inzicht te bieden in de veranderingen die in het gebied zullen optreden en de (milieu)consequenties van de verschillende keuzemogelijkheden. Presenteer de alternatievenvergelijking in een toegankelijke overzichtstabel.

Leemten in informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten die (vermoedelijk) in de verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen.

Evaluatieprogramma

Het verdient aanbeveling dat het MER reeds een aanzet voor een evaluatieprogramma bevat. Belangrijke aspecten zijn luchtkwaliteit, energierendement en koelwater gerelateerde ecologische effecten.

Vorm en presentatie

Het MER moet goed en recent kaartmateriaal bevatten, voorzien van duidelijke legenda en topografische namen. Zorg voor een goed leesbare, publieksvriendelijke samenvatting waarin de belangrijkste keuzemogelijkheden met hun milieuconsequenties staan weergegeven.

¹⁸ Hier wordt ook aandacht voor gevraagd in inspraakreactie 1 (bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 februari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE GROEN, WATER EN
MILIEU
afdeling Vergunningen

CONTACTPERSOON
H.P.M. Wachelder
DOORKIESNUMMER
070 - 441 74 55
E-MAIL
hpm.wachelder@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 60 11
FAX
070 - 441 78 26
WEBSITE
www.zuid-holland.nl

Tram 9 en
bus 65 en 68 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt

Commissie voor de
milieueffectrapportage

15 FEB. 2006

Inzake
Dossier 1712-14m3
Bijlage naar HL

5x

Commissie voor de milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ONS KENMERK	UW KENMERK	BIJLAGEN	DATUM
DGWM 2006/1361	*	*	14 februari 2006

ONDERWERP
startnotitie van Nuon Power Generation voor de bouw van een nieuwe multi-fuel
electriciteitscentrale op de Maasvlakte of in Europoort te Rotterdam.

Hierbij zenden wij u mede namens Rijkswaterstaat Zuid-Holland een exemplaar
van de op 27 januari 2006 ontvangen startnotitie met betrekking tot
bovengenoemd onderwerp.

Op grond van de Wet milieubeheer zijn wij belast met de gecoördineerde
voorbereiding en behandeling van het Milieueffectrapport en de
vergunningaanvragen.

Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zien wij uw advies ten
aanzien van de op te stellen richtlijnen uiterlijk 24 april 2006 tegemoet. Een
exemplaar van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen.

mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
Hoofd Bedrijfsbureau Vergunningen

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Delta Weekblad 15 februari 2006 en De Hoekse Krant en De Maaskoerier van 16 februari 2006

1112.3

provincie **ZUID-HOLLAND**

Kennisgeving
Inspraak startnotitie milieueffectrapportage

Onderwerp
Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben, ten behoeve van een op te stellen Milieueffectrapport (MER), op 27 januari 2006 een startnotitie ontvangen van Nuon Power Generation B.V. (Nuon) om een nieuwe multi-fuel elektriciteitscentrale te bouwen gebaseerd op vergasings technologie. De locaties die in Zuid-Holland in beeld zijn, liggen op de Maasvlakte of in Europaart te Rotterdam. Er zijn voor hetzelfde initiatief ook m.e.r. procedures gestart in Groningen en Zeeland. Op het moment van indienen van deze startnotitie heeft Nuon haar locatiekeuze nog niet afgerond.

Deze beoogde elektriciteitscentrale zal elektriciteit opwekken met een bruto elektrisch vermogen van circa 1200 Mw. De brandstoffen zullen bestaan uit steenkool, secundaire brandstoffen, schone biomassa en aardgas.

Mer op maat
Door de provincie Zuid-Holland wordt een 'Mer op maat' beleid gevoerd (zie www.zuid-holland.nl). De grondgedachte hiervan is dat inhoud en procedure worden toegesneden op de belangrijkste gevolgen voor het milieu, de keuzemogelijkheden van de initiatiefnemer en de beleidsvrijheid van de bevoegde instanties. In dat kader achten wij de volgende milieuaspecten overwegend van belang: de lozing van het koelwater, de aanwezigheid van de brandstoffen en de samenwerking (warmtelevering) met de omgeving.

Procedure
Voor deze activiteit moeten vergunningen op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) worden aangevraagd bij respectievelijk Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en Rijkswaterstaat Zuid-Holland. Voordat deze aanvragen in behandeling kunnen worden genomen dient door de initiatiefnemer voor deze activiteit een MER te worden opgesteld. Het college van Gedeputeerde Staten coördineert de voorbereiding en uitvoering van deze m.e.r. procedure. Gedeputeerde Staten en het Rijkswaterstaat Zuid-Holland zullen de richtlijnen opstellen waaraan het MER zal moeten voldoen.

Inzage
De startnotitie voor de m.e.r. procedure ligt met ingang van 20 februari 2006 tot en met 20 maart 2006 op werkdagen ter inzage:

- bij de Directie Groen, Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, kamer D 405, tijdens kantooruren, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, tel.nr. (070) 441 73 24;
- bij de afdeling Coördinatie Milieuzaken Rotterdam, Europoort III, kamer 504, van 9.00-15.00 uur (na telefonische afspraak), Calvanistraat 15 te Rotterdam, tel.nr. tosn 489 61 92;
- in gebouw De Maas van Rijkswaterstaat Zuid-Holland, tijdens kantooruren, Boompjes 200 te Rotterdam, tel.nr. (010) 402 64 02/17 4;
- bij bureau DIV van de DCMR, tijdens kantooruren, 's-Gravenlandseweg 565 te Schiedam, tel.nr. (010) 246 80 00;
- in de bibliotheek van Rotterdam, tijdens kantooruren, Hoogstraat 110, tel.nr. (010) 281 61 00;
- in het gemeentehuis van Westvoorne, ma t/m wo van 9.00-17.00 uur, do tot 18.30 uur en vi tot 12.00 uur, Raadhuislaan 6 te Rockanje, tel.nr. (0181) 40 80 31;
- in de deelgemeentesecretarie van Hoek van Holland, van 8.30-16.00 uur, Prins Hendrikstraat 161, tel.nr. (0174) 31 31 31.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Informatieavond
Voor het geven van een toelichting op dit initiatief organiseert Nuon een tweetal informatiebijeenkomsten, te weten
Maandag 6 maart 2006 in Het Wapen van Maritiem, Zeeweg 60 te Oostvoorne, ontvangst 19.30 uur met koffie.

ADRES VAN KENNISGEVING IS **0174-313131**

Donderdag 9 maart 2006 in het Wijkgebouw de Hoekse, Mercatorweg 30 te Hoek van Holland, ontvangst 19.30 uur met koffie

Zienswijzen

Een ieder kan tot en met 20 maart 2006 schriftelijk en/of mondeling zijn zienswijze over de inhoud van de nog op te stellen richtlijnen naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag, onder vermelding van DGVW 2006/1361. Daarbij kan worden verzocht om persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Voor het naar voren brengen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de heer H.P.M. Wachelder, tel.nr. (070) 441 74 55.

Inlichtingen

Voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot de afdeling Vergunningen, mevrouw S. Kegge-Versaar, tel.nr. (070) 441 66 97.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Nuon Power Generation

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (coördinerend) en Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland

Besluit: Vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewater

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C22.2

Activiteit: realisatie van een multi-fuel vergassingsinstallatie, met een elektrisch vermogen van circa 1200 MW_e op de Maasvlakte.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 27 januari 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 21 april 2006

Bijzonderheden:

In haar richtlijnenadvies heeft de Commissie de volgende punten als essentiële informatie voor het milieueffectrapport aangemerkt:

1. Inzicht in de biomassastromen en overige brandstoffen die verstoekt zullen gaan worden, de acceptatiecriteria en de acceptatieprocedure.
2. Het beoogde inzetprofiel (basislast, pieklast, combinatie) van de installatie en een toelichting hierop ten aanzien van het energierendement en de emissiekenmerken. Op basis van verschillende brandstofscenario's dienen ook de daaraan gerelateerde capaciteit van de installatie, energierendementen en emissie-kenmerken beschreven te worden.
3. Speciale aandacht aan de belangrijkste milieuaspecten: effecten op de luchtimmissies en de ecologische gevolgen.
4. Presenteer een toegankelijke, zelfstandig leesbare samenvatting, die een goede afspiegeling biedt van de inhoud van het MER en de belangrijkste beslispunten voor de besluitvorming.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. A.J. Dragt

ir. H.E.M. Stassen

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en advlezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20060318	Vereniging Verontruste Burgers van Voorne	Oostvoorne	20060320
2.	20060317	Recreatieschap Voorne/Putten/Rozenburg	Schiedam	20060327
3.	20060313	N.V. Nederlandse Gasunie	Waddinxveen	20060327
4.	20060314	Stichting Greenpeace Nederland	Amsterdam	20060327
5.	20060320	Zuid-Hollandse Milieufederatie	Rotterdam	20060327

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Multi-fuel centrale van Nuon op de Maasvlakte**

Nuon Power Generation B.V. wil op de Maasvlakte een nieuwe multi-fuel electriciteitscentrale bouwen gebaseerd op milieuvriendelijke vergassingstechnologie. Door verbranding van steenkool, secundaire brandstoffen, schone biomassa en aardgas zal elektriciteit opgewekt worden met een elektrisch vermogen van circa 1200 MW_e. Ten behoeve van de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer door de provincie Zuid-Holland en de vergunningverlening ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewater door Rijkswaterstaat Zuid-Holland, zal er een milieueffectrapport opgesteld worden.

ISBN 90-421-1756-7